

PROJEKT

Wspólna Polityka Rolna po roku 2013

Wstępna reakcja rolników i spółdzielni rolniczych UE na propozycje legislacyjne Komisji Europejskiej

1. Żywność i rolnictwo cieszą się coraz większą uwagą rządów na całym świecie i tak też powinno być ze względu na leżące przed nami wyzwania. Wzrasta światowe zapotrzebowanie na żywność. Ponadto światowym możliwościom produkcji zagrażają zmiany klimatu i malejące zasoby gruntowe, przy jednoczesnym wzroście wahań na rynkach. W czasie niedawnego szczytu G20 przywódcy wzywali do zwiększania produkcji rolnej i jej wydajności w celu poprawy bezpieczeństwa żywnościowego i promowania zrównoważonego wzrostu gospodarczego. Z tego względu kluczowe znaczenie ma utrzymanie silnej Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej i pełne wykorzystanie jej potencjału produkcyjnego.
2. W ciągu ostatnich dwudziestu lat WPR koncentrowała się na *sposobie* produkcji żywności: na zapewnieniu najwyższych na świecie norm bezpieczeństwa, środowiska naturalnego i dobrostanu zwierząt. Sama produkcja żywności została uznana za rzecz oczywistą.
3. Należy wykorzystać możliwości, jakie stwarza reforma WPR, do wzmocnienia gospodarczego znaczenia rolników i ich spółdzielni i sprawienia, by europejskie rolnictwo stało się dynamicznym, innowacyjnym i bardziej rentownym sektorem: sektor ten powinien nie tylko utrzymywać wysokie standardy, lecz również zapewniać bezpieczeństwo żywnościowe oraz stabilność w tym coraz bardziej niepewnym świecie.
4. Niestety, Komisja nie wykorzystwała tej możliwości. Jej propozycje, szczególnie te odnoszące się do obowiązkowego zazieleniania, osłabią konkurencyjność sektora rolno-spożywczego, jego wydajność i zdolność do osiągnięcia zrównoważonego wzrostu. Ponadto, mimo że Komisja opowiada się za uproszczeniem, jej propozycje prowadzą do nawarstwiania się biurokracji i procedur dla rolników i rządów.
5. Komitety Copa-Cogeca natomiast apelowały o instrumenty promujące zielony wzrost. Potrzebujemy rozwiązań korzystnych dla wszystkich stron, które pozwolą rolnikom pozytywnie wpływać na środowisko naturalne, równocześnie zwiększając ich produktywność i rentowność, co pozwoli im utrzymać produkcję i stawić czoła wyzwaniu zmian klimatu. Potrzeby te wymagają silnych instrumentów zaproponowanych przez Komitety Copa-Cogeca w celu wzmocnienia pozycji rolników w łańcuchu żywnościowym.
6. Z tego powodu Komitety Copa-Cogeca wzywają do ponownego rozpatrzenia niektórych elementów propozycji Komisji, które wymieniono poniżej i oczekują bardziej szczegółowej wymiany poglądów z Komisją Europejską, Parlamentem Europejskim i Radą w nadchodzących miesiącach. Jednakże, nie będzie możliwe podjęcie decyzji w sprawie przyszłości WPR, dopóki nie zapadną decyzje na temat budżetu Unii Europejskiej. Rolnicy muszą planować pracę z dużym wyprzedzeniem, a propozycja Komisji wzbudza wątpliwości co do ich przyszłości, dlatego tak ważne jest, by decyzja w sprawie WPR po roku 2013 zapadła w odpowiedniej chwili.

7. WPR jest jedyną prawdziwie wspólną polityką i wniosła ważny i cenny wkład do konstrukcji europejskiej. Komitety Copa-Cogeca potwierdzają wsparcie dla integracji europejskiej i wzywają głowy państw i rządów, Parlament Europejski oraz Komisję Europejską, aby zapewnili utrzymanie silnej Wspólnej Polityki Rolnej i silnego jednolitego rynku popartego silnym budżetem UE.

Reakcja Komitetów Copa-Cogeca na główne elementy propozycji Komisji

Uproszczenie

8. Myślą przewodnią obecnej reformy WPR powinno być uproszczenie. Niestety, mimo iż Komisja uznaje pilną potrzebę uproszczenia WPR, każda kolejna reforma prowadzi do dalszego komplikowania i mnożenia biurokracji. Nie inaczej jest obecnie. Propozycje Komisji dotyczące zasady wzajemnej zgodności, zazieleniania, pułapów ograniczających płatności oraz definicji aktywnego rolnika sprawiają, że system będzie mniej przejrzysty dla społeczeństwa i będzie nakładał większe obciążenia na rolników i rządy.

Jeżeli propozycja nie prowadzi do uproszczenia, musi zostać zmieniona.

Zasada wzajemnej zgodności

18. Z zadowoleniem przyjmujemy fakt, iż Komisja pozytywnie zareagowała na prośbę Komitetów Copa-Cogeca, aby przekształcić zasadę wzajemnej zgodności w jedną grupę wymogów i standardów oraz wyeliminować dobrowolne zasady dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (GAEC). Jednakże, zamiast uprościć zasadę wzajemnej zgodności, Komisja proponuje jej znaczące wzmocnienie. Ponadto, mimo iż cały czas Komisja podkreśla potrzebę uzasadnienia płatności bezpośrednich, nie wykorzystwała tej możliwości, aby lepiej poinformować społeczeństwo o licznych zobowiązaniach rolników, które muszą oni realizować w ramach zasady wzajemnej zgodności, i które gwarantują że normy produkcji europejskiej są zdecydowanie wyższe niż normy stosowane przez większość konkurentów na świecie, w tym producentów towarów importowanych do UE.
19. Komitety Copa-Cogeca ponownie nawołują do zmiany nazwy ogółu obowiązkowych standardów i wymogów w ramach zasady wzajemnej zgodności na „Normy europejskiej produkcji rolnej” i rozpowszechnienie wiedzy o tych normach. Poza tym zachodzi potrzeba usprawnienia i lepszej harmonizacji obowiązkowych zasad w całej Unii Europejskiej¹. Ponadto, rolnicy w państwach członkowskich, które wdrożyły legislację krajową wykraczającą poza normy UE, powinni mieć możliwość otrzymania wyrównania w II filarze za poniesione dodatkowe koszty, w porównaniu do konkurentów na jednolitym rynku.

Badania, innowacje, szkolenia i usługi doradcze

42. Komitety Copa-Cogeca z zadowoleniem przyjmują propozycję, aby wzmocnić innowacje, szkolenia i usługi doradcze. Założenie Europejskiego Partnerstwa na rzecz Innowacji mającego na celu wypracowanie wspólnego podejścia do badań, innowacji i usług doradczych jest również pozytywnym wydarzeniem. Ważne, że osiągnięto spójność między Programem Horyzont 2020 (nowy fundusz badawczy UE), który służy pokryciu kosztów badań, a Europejskim Funduszem Rolnym na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), który z kolei ma zapewnić przekazywanie wyników badań do gospodarstw.

¹ W odróżnieniu od instrumentów zazieleniania czy zielonego wzrostu, które, jeżeli mają przynieść korzyści dla środowiska, powinny być dostosowane do sytuacji poszczególnych gospodarstw i warunków lokalnych.

Wyzwanie polega na promowaniu innowacji i znajdowaniu praktycznych rozwiązań dla rolników, dzięki którym możliwe będzie osiągnięcie korzyści środowiskowych ORAZ większej wydajności.